

М. СОТИРОВСКА-СИРВИНИ, Л. КОЗАР

РАНА ДЕТЕКЦИЈА НА СЛАБОВИДНОСТА КАЈ ПРЕДШКОЛСКИТЕ ДЕЦА ПРЕКУ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА 3 И 5 ГОДИНИ ВО БИТОЛА

Раното откривање на слабовидноста кај децата во предучилишната возраст се врши преку систематски прегледи од офтальмолог упатувани од Одделот за превентивна заштита-советувалиште при Медицинскиот центар од 1987 година наваму.

Децата се покануваат од советувалиштето и во склопот на систематскиот преглед се упатуваат во Кабинетот за ортоптика и плеоптика на ифталмолошки преглед.

Родителите се мотивираат за прегледот и им се објаснува како да го подготвуваат детето за соработка при испитувањето. Наодите се регистрираат во картонот на детето во Советувалиште заедно со наодите од психололог, крвна слика, урина и столица на паразити и некои потребни дополнителни испитувања.

Податоците за истражувањето се добиени од евидентицата за систематски прегледи на Кабинетот за ортоптика и плеоптика.

Од 1987 година до август годинава на систематски прегледи во Кабинетот се јавиле 5.414 деца: 3.609 на 3 години и 1.805 на 5 години.

Кај 4.761 дете или 87.9% наодот е уреден, а 12.1% се со проблеми на видот или секое осмо дете.

Од прегледаните деца 5.7% се со еџсофорија, 2.3% се со астигматизам, со амблиопија се 1.6%, со хипер метропија 1.4%, со страбизам 7.2% и миопија со 1.8%.

На преглед се упатуваат и деца чии родители, браќа и сестри носат очила на возраст од 18 до три години и кај децата кои соработуваат во прегледот најрано се откриваат пречките во видот.

По откривањето на слабовидноста веднаш се почнува со потребните вежби од дефектолог-оптотичар и се коригира видот со очила. На оваа возраст децата полесно се прилагодуваат на носење очила и го нема отпорот како кај децата чија корекција е почната на школска возраст.

Таб. 1. *Преглед на откриени пореметувања на видот при систематски прегледи*

<i>Година</i>	<i>Прегледани на:</i>			<i>Уреден наод</i>	<i>Со растројства:</i>	
	<i>3 год.</i>	<i>5 год</i>	<i>Вкупно</i>		<i>број</i>	<i>%</i>
1987-1996	3.609	1.805	5.414	4.761	651	12.0

Таб. 2. Преглед на застапеноста на одделни аномалии кај прегледаните деца

Година	Прегледани	Со растројства	Екзофорија	Хиперметропија	Миопија	Астигматизам	Амблиопија	Страбизам
1987-1996	5.414	653	309	78	12	123	86	47
Проценти (%)	100	12	5.7	1.4	0.2	2.3	1.6	0.9

Таб. 3. Преглед на структурата на откриените аномалии

Година	Деца со растројства	Екзофорија	Хиперметропија	Миопија	Астигматизам	Амблиопија	Страбизам
1987-1996	653	309	78	12	123	86	47
Проценти (%)	100	47.3	11.9	1.8	18.8	13.2	7.2

Таб. 4. Преглед на децата со говорни нарушувања во Установата за дневен престој во Битола за периодот од 1983 до 1995 година.

Година	Прегледани	Со говорни растројства	Дислалија	Развојна дисфазија	Интра-дентален сигматизам	Дисхармоничен развој	Дисартрија (<i>balbuticio</i>)	Други
1983-1995	19.233	2.470	309	78	12	123	86	47
Проценти (%)	100	13	43	1	11	10	2	33

M. SOTIROVSKA-SIRVINI, L. KOZAR

EARLY DETECTION OF LAW VISION WITH PRE-SCHOOL CHILDREN THROUGH SYSTEMATIC CHECK-UPS AT THE AGE OF 3 AND 5 IN BITOLA

The early detection of the law vision of pre-school children has been carried out through systematic check-ups by an ophthalmologist sent by the Department for preventive protection-Advisory Division at the Medical Center since 1977.

The children are invited by the Advisory Center and during the systematic check-ups they are sent to the Cabinet for orthoptics and pleoptics for the ophthalmologic check-up.

The parents are motivated for the check-up and are explained how to prepare the child for cooperation during the examination. The findings are recorded in the child record card in the Advisory Center together with the findings of the psychologist, blood test, urine, faecal test of parasites and some other necessary tests.

The records of the examination were obtained from the evidence on systematic check-ups at the Cabinet for orthoptics and pleoptics.

From 1987 till August this year, 5.414 children-3.609 at the age of 3 and 1.805 at the age of 5 came for systematic check-ups at the Cabinet.

Among the examined children, 5.7% were with echophobia, 2.3% were with astigmatism, 1.6% with amblyopia, 1.4% with hypermetropia, 0.9% with strabismus and 0.2% with miopia.

Among the children with sight problems, the echophobia is present with 47.3%, astigmatism with 18.8%, amblyopia with 13.2%, hypermetropia with 11.9%, strabismus with 7.2% and miopia with 1.8%.

Children whose parents, brothers and sisters wear glasses were sent for check-ups at the age of 18 to 3 years. The earliest findings of sight difficulties are obtained with children who cooperate during the check-ups.

As soon as the low vision is discovered, the defectologist-orthoptic therapist starts the necessary exercises and the sight is corrected with the glasses.

At this age, children easily adapt to wearing glasses and they do not oppose them as the children whose sight correction started at the school age.